

16

Oszályozás		Tárgy		Hely		Idő		Személy		Helyszám	
		308				1949.					
Budapestre vonatkozó újságcikkek											
Szerző:		Cím:		Forrás:		(Hely)		(Idő)		(Köt. v. füz.) (Oldal)	
Garázdá Péter		Pest. ekhó		Magyar Nemzet				1949. VII. 20.			

A harmonikás bácsi egy óra felé, az utolsó hatossal megy haza Budára. A második pótkocsi hátsó perronján mozgó térzenét ad az ingyen publikumnak. Alig hallani tőle a füttyös kalauz ügybuzgalmát. Közben a járdasziget túlsó felén csöndrendészeti fényvakítással ijesztgetnek az autók: nehogy túlkölésük után megzavarja az andalfió zenét. Csend-ór nincs a közelben... — Úgy, ahogy mondja — mondja mellettem valaki. Azért mondja, hogy *úgyahogy-mondja*, mert mindenki úgy mondja, ahogy a többi mondja, tehát elterjedt az *úgyahogy-mondja*. Ma ez a divat. Ezelőtt harminc évvel minden szende zsuri-lány azt mondta a szendvics mellé: — Jó anyám így akarja! Jó anyád mit szolt hozzá? — Pedig fölösleges volt az anyához hozzátenni a jó jelzőt, amely itt pleonazmus, azaz — *Tolnai* Vilmossal magyarítva — szófölsleg. Úgy, ahogy mondom.

A pesti utcán új élet hajnala köszönti az éjszakát. Éjjelután standok lógnak a villamoson, nagy standok virágot árulnak, a lila nefelejtstől, tarka bükkönytől a gögös kardvirágig. A teraszokon a legújabb neonok fénye alatt írják ekhóikat az újságírók. Kélförintos felárral vadon száguld a vadonatúj autobus. És ott van a *KÖZÉRT* csábító élelmiszerhalmazata, ahol disztíngvált és halk kiszolgálás mellett igazán halmozni lehet az élvezeteket a vilamosjárás végső határáig. Kiderült, hogy rengeteg ember vesz élelmiszert éjjelután. (Mit csináltak ezek a szerencsétlenek eddig?) Nem is lehet ellenállni a gyönyörű *bacon*-oknak, akármelyik angol megirigyelné. És a hosszú fehér fonottkalácsok, amik *eifeküsznek*, mint régen hivatalban az akták! Hozzá zöldpaprika, kisé még paprikás áron... De ha ilyen sikere van az éjszakai vadászkolbásznak, mért ne lehetne éjjeli harangszóra megnyitni egy-egy könyvesboltot?

A legszebb párizsi emlékek a vacsora utáni könyvböngészéshez fűződnek... Betűrendben a szerzők, asztalon az újdonságok, hátul a bibliofil bőrkötések, a szűk közökben pedig a

nyájas olvasók nyája. És a tulaj nem szól senkihez, nem bízta, nem kínál: a vevő nyugalmat élvez. A könyváru önmagát dicséri. Sokkal jobb pszichológia ez, mint a legtöbb pesti kereskedőé, aki, ha háromért szappant veszül tőle, ahelyett, hogy örülne ennek is, rögtön belekezd egy litániába: kitűnő fogkrémem van, zsilétpengét nem parancsol, nagyon olcsó a kölni vizem, tessék megnézni ezt az ollót, minden nyelven vág... Ilyenkor, ha rossz kedvem van, azt szoktam mondani, nincs pénzem. Legjobb az igazat hazudni. És menekülök. Pedig vettem volna egy mágumiszivacsot. Azért is máshol veszem meg — elsején. De ha jó kedvem van, azt felelem a dalamos és *ezenkívül?*-re: — Ezenkívül még egy toronyórát kérek! — mire a tulaj höhö — elmosolyodik és többet nem kérdez.

Odaadok a kalauznak egy fényes ötvenfillérest. — Átszálló tetszik? — kérdi. — Ha ötvenért ad átszállót, nem bánom! — De ő már bánja a fölösleges kérdést. Általában többet szoktunk kérdezni egymástól, mint kellene. Ragályos divat, egyik eltanulja a másiktól. A francia azt mondja: — Hogy van? — Az olasz is. Az angol: «Mit csinál?», amire nem szabad mást válaszolni, mint visszakérdezni: «Mit csinál?» — Pesten? Az első kérdés: — Hová mész? — Azt szoktam felelni: — Hát te? Vagy: — Köszönöm, jól! — Mi köze hozzá, hogy hová megyek? (Nem mintha, de az elv kedvéért.) Ha bemegyek egy kapu alá, megnézni a lakók névjegyzékét, valamely túlbuzgó mindig megkérdi tőlem: — Kit tetszik keresni? — Mi köze hozzá? Majd annak megmondom, akit keresek. Vagy még annak sem.

Garázdá Péter